

Strategia 2030

MIKKO VÄHÄNITTY

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

VISIO

Parempi ympäristö
tuleville sukupolville

MISSIO

Kestävää elinympäristöä
ja kasvua rakentamassa

Parempi ympäristö tuleville sukupolville

Valtioneuvosto, me kaikki ministeriöt yhdessä laadimme jokin aika sitten 15 keskeistä muutostekijää, jotka vaikuttavat maailmaan ja meihin. Yhdessä tehty ennakoitutyö herätti meidät ympäristöministeriössä miettimään strategiaamme ja tulevaisuutta uudestaan.

Viime syksystä lähtien olemme yhdessä ministeriön henkilöstön, kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa pohtineet sitä, mihin ympäristöasioissa tulisi seuraavalla vuosikymmenellä suunnata voimavaroja ja millaisena näemme Suomen vuonna 2030.

Mihin pyrimme vuoteen 2030 mennessä? Siihen, että meillä on hyvä ympäristö ja monimuotoinen luonto. Tavoitteemme on, että Suomi on hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta. Haluamme, että kaupunkikehitys on kestävä.

Olellaista on, millaisin keinoin strategiaamme toteutamme. Kuinka kunnianhimoiseksi Suomena asetamme tavoitteemme kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi? Entä mitä tavoittelemme kiertotaloudessa? Parempaa kierrätystä kotitalousjätteiden osalta vuoteen 2030 vai kiertotalouteen perustuvaa uutta liiketoimintaa ja uusia tuotteita? Vai molempia? Miten kaupunkien ja maaseudun kehitys on vuorovaikutteista ja toisiaan tukevaa?

Olemme panneet aiempaa enemmän painoa strategian toteuttamiseen ja toimenpiteiden jatkuvaan päivittämiseen. Ministeriön koko henkilöstö on yhteisesti laatinut konkreettiset toimenpiteet jokaisen tavoitteen osalta aina vuoteen 2030 asti.

Muutospolussa korostuu tarve säädosmuutoksille kuten luonnonsuojelulain, vesilain sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiselle. Mutta tarvitsemme myös vapaaehtoisia sopimuksia. Lupa- ja valvontamenettelyjä on tarve digitalisoida. Asuntopolitiikan pitkäjänteisyyttä tulee parantaa.

Strategiamme toimenpiteitä ja toimenpitepolkuja päivitetään vuosittain. Strategian polut voivat mutkitella matkan varrella, tavoitteet eivät.

Hannele Pokka
kansliapäällikkö
ympäristöministeriö

Strategia 2030

1 Hyvä ympäristö ja monimuotoinen luonto

- Itämeren ja vesien hyvä tila on saavutettu
- Luonnon monimuotoisuuden kato on pysäytetty ja suotuisa tila on turvattu
- Elinympäristön kehitys parantaa ihmisten hyvinvointia
- Ympäristöriskit on tunnistettu ja ne hallitaan

2 Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta

- Suomi on vähentänyt kasvihuonekaasupäästöjään merkittävästi
- Kiertotalous uudistaa yhteiskuntaa
- Luonnonvaroja käytetään säästeliäästi ja kestävästi
- Rakennusten elinkaari on vähähiilinen ja materiaalitehokas

3 Kestävä kaupunkikehitys

- Kaupunkiseudut lisäävät alueiden kestävä kasvua
- Lähiympäristöt ovat sosiaalisesti ja ekologisesti kestäviä
- Asuntoja on eri väestöryhmien tarpeisiin kysyntää vastaavasti
- Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista

Vaikuttavuustavoitteet	Painopisteet	Indikaattorit
<p>1</p> <p>Hyvä ympäristö ja monimuotoinen luonto</p>	<p>Itämeren ja vesien hyvä tila on saavutettu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hyvässä tai erinomaisessa tilassa olevien vesien osuus Suomen typpi- ja fosforikuormitus Itämereen
	<p>Luonnon monimuotoisuuden kato on pysäytetty ja suotuisa tila on turvattu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Lajien ja luontotyyppien uhanalaisuus Lintukannat elinympäristöittäin Suojelualueiden määrä ja osuus pinta-alasta
	<p>Ympäristöriskit on tunnistettu ja ne hallitaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristölupien keskimääräinen käsittelyaika (uusi toiminta ja toiminnan muutokset) Tutkitut ja kunnostetut PIMA -alueet ja alan vienti Pysyvien organisten yhdisteiden käyttömäärä
<p>2</p> <p>Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta</p>	<p>Elinympäristö parantaa ihmisten hyvinvointia</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pienhiukkasten ja mustahiilen päästöt ilmaan sekä rikki- ja typpipäästöt Rakennetun ympäristön tila, rakennukset Tyytyväisyys asuinalueen viihtyisyyteen
	<p>Suomi on vähentänyt kasvihuonekaasupäästöjään merkittävästi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kasvihuonekaasupäästöt ja nielut, taakanjakosektorin kasvihuonekaasupäästöt Uusiutuvan energian osuus energian loppukäytöstä Rakennerahastovarojen käyttö vähähiiliseen talouteen
	<p>Luonnonvaroja käytetään säästeliäästi ja kestävästi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Luonnonvarojen kulutus, RMC (raw material consumption) Muovin käyttö ja kierrätys Ympäristöliiketoiminnan (Cleantech) liikevaihto
<p>3</p> <p>Kestävä kaupunkikehitys</p>	<p>Kiertotalous uudistaa yhteiskuntaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> Yhdyskuntajätteen kierrätysaste Kiertotalousliiketoiminnan liikevaihto
	<p>Rakennusten elinkaari on vähähiilinen ja materiaalitehokas</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rakentamisen hiilijalanjälki Uusien rakennusten energiatehokkuus, energiatodistus A-luokka Uusien puukerrostalojen osuus kaikista uusista kerrostaloista
	<p>Kaupunkiseudut lisäävät alueiden kestävä kasvua</p>	<ul style="list-style-type: none"> Yhdyskuntarakenteen eheys ja joukkoliikenteen ja palveluiden toimintaedellytykset Asemakaava-alueelle rakennettujen asuntojen osuus kaupunkiseudun uusista asunnoista Jalankulku- ja joukkoliikennevyöhykkeillä sijaitsevan väestön ja työpaikkojen yhteen laskettu osuus kaupunkiseututaajamissa
<p>3</p> <p>Kestävä kaupunkikehitys</p>	<p>Lähiympäristöt ovat sosiaalisesti ja ekologisesti kestäviä</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunkialueiden virkistysalueiden pinta-ala/asukas Kaupungin asuinalueittaisten tulojen jakauma
	<p>Asuntoja on eri väestöryhmien tarpeisiin kysyntää vastaavasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Asumismenojen osuus tuloista Yli 75-vuotiaiden kotona asuvien määrä
	<p>Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista</p>	<ul style="list-style-type: none"> Maaseudun ja harvaan asutun seudun työllisyysaste Kyläkauppojen määrä

Muutostekijät

- Kansainvälinen järjestelmä murroksessa
- Ilmastonmuutos
- Ympäristön ja luonnon tila
- Luonnonvarojen käytön kestävyys
- Väestörakenne ja kaupungistumiskehitys
- Kriittisen infrastruktuurin toimintavarmuus
- Teknologinen murros ja digitalisaatio
- Eriarvoistuminen
- Arvojen ja asenteiden muutos

Mahdollistajat

Yhteistyö ja toimintakulttuuri

Yhteistyö ja toimintakulttuuri

- Yhdessä tekemiseen ja vuorovaikutteisuuteen kannustava toimintakulttuuri
- Yhteistyö ja aktiivisuus kumppanuusverkostoissa
- Tiedon ja teknologian hyödyntäminen
- Kansainvälisen yhteistyön edistäminen

Osaaminen ja voimavarat

Osaaminen ja voimavarat

- Jatkuva osaamisen kehittäminen ja yksilön vastuu omasta kehittämisestään
- Tehokas yhteisten voimavarojen ja rahoitusinstrumenttien hyödyntäminen
- Vuorovaikutteinen ja tavoitteellinen johtaminen